

Tek Adam Diktası Nasıl Bir Rejim [2]

Uluslararası toplum, Türkiye'deki yönetim için artık "rejim" terimini kullanıyor. Bu tarz yönetimler genellikle ortada bir sistemin olmadığı diktatörlüklerdir. Bunlarda devlet organları şekilseldir. Muhalefet de dâhildir buna, yargı da, medya da.

MEHMET EFE ÇAMAN'IN YORUMU 8'DE

Qarabağ futbol komandası tarix yazdı

Karabağ FK, Şampiyonlar Ligi'nde mücadele edecek ilk Azerbaycan takım oldu. Gruplara kalmak için son engel olan FC Kopenhag takımını aşan "Qarabağ komandası", adını tarihe yazdırdı.

EFE YİĞİT'İN DOSYASI 19'DA

GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 267 — 25 AĞUSTOS 2017 CUMA — WWW.TR724.COM — @TR724COM

DON, KASET, ATLET

Siyasetin acınası halleri

Siyaset menfaatçi ve ilkesiz... Pragmatist ve makyavelist... Onun için sonuca götüren her yol mubah... Duruma göre değişen duruş serbest... Hal böyle olunca, 'bel altı vuruşlar' siyasetçilerin rakiplerini yıpratmak için

en çok başvurduğu yöntem haline geliyor. Bir de ahlak perdesinin arkasına saklanan 'ahlaksız siyaset' var. Menderes'e yönelik kara propaganda da kullanılan 'don davası' gibi... Bugün de 'kaset' veya 'atlet' söyleminde karşımı-

za çıkıyor. Çıta her geçen gün düşüyor. Popülist söylemler umumi tuvalet fiyatlarına kadar düştü. Siyasetin 'don, kaset, atlet, tuvalet' girdabında çıkması kolay değil. Seçmen bilinci de maralef siyasetçinin çabası da yetersiz...

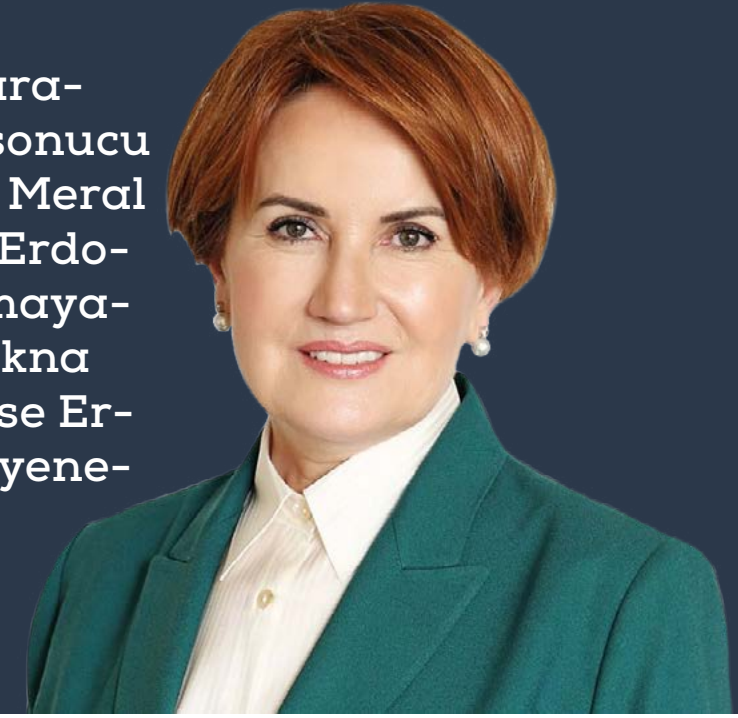
ERHAN BAŞYURT'UN YORUMU 2'DE

Akşener'den Erdoğan çıkar mı?

Meral Akşener'in başını çektiği siyasi hareket partileşme aşamasına geldi. Ülkedeki muhalefet boşluğu kolayca başarılı olabilecekleri intibası bırakıyor. Ancak Akşener ve arkadaşlarının işi sanıldığı kadar kolay değil. AKP'nin kuruluş günleriyle kıyaslamak doğru verilere ulaşmamıza yardımcı olacak.

Akşener nereden oy alır? Mağdur ama mağrur kadın profili kadın seçmene sıcak gelir. Erdoğan'ın stepnesi olmaktan hoşlanmayan milliyetçilerden ve 'o gitsin de gerisi önemli değil' şeklinde gözünü karartanlardan kesin alır. Ama bunlar yetmez. 'Akşener'den bir Erdoğan çıkar mı?' sorusunun ce-

vabını arayanlar sonucu belirler. Meral Hanım, Erdoğanlaşmaya çağına ikna edebilirse Erdoğan'ı yenebilir.

BÜLENT KORUCU'NUN ANALİZİ 5'TE

Allah Allah! Metal yorgunluğu da neymiş?

2011 seçimleri sırasında ve sonrasında, özellikle Gezi Parkı protestolarına giden yolda çok sık medyada duyduğumuz bir tabirdi 'metal yorgunluğu'. Tabi o zaman başta Erdoğan olmak üzere bütün bir partiye yöneltilen bir eleştiriydi bu. Oysa şimdi Erdoğan bu eleştiriyi kendisini 'geriye çekerek' teşkilatlara yapıyor.

KEMAL AY YAZDI, 3'TE

Gerçekten yeni bir devlete ihtiyaç var!

ALPER ENDER FIRAT YAZDI, 7'DE

Zekai Aksakallı terörist mi?

AHMET DÖNMEZ'İN ANALİZİ 12'DE

Her şey O'ndan

İnsan için hayrı dileyen, onu hayra yönlendiren ve hayra orantısız dünyevi uhrevi mükâfatlar veren Allah'tır. Ayrıca insanı bu konuda rehbersiz, kitapsız ve mürşidsiz bırakmamıştır. Çoğu zaman önüne çıkardığı sevimli tevafuklarla O (c.c), insanı şerden kurtarır. Bu sebeple de hayırlar tamamıyla Allah'tandır. Şu halde, kendinden sadır olan müspet eserler ve bilhassa hayırlar için insan gururlanma hakkına sahip değildir.

FAİK CAN YAZDI, 10'DA

Don, kaset, atlet ve siyasetin acınası halleri

ERHAN BAŞYURT

ErhanBasyurt@Tr724.com

@erhan_basyurt

SIYASET MENFAATÇI ve ilkesiz...

Pragmatist ve makyavelist...

Onun için sonuca götüren her yol mubah...

Duruma göre değişen duruş serbest...

Hal böyle olunca, 'bel altı vuruşlar' siyasetçilerin rakiplerini yıpratmak için en çok başvurduğu yöntem haline geliyor.

ETNİK KİMLİK, mezhep ve siyasi kimlik temel saldırı malzemesi.

Toplum hele hele kutuplaşmış ve hoşgörüsüz hale gelmişse, 'ötekileştirme' etkin bir yıpratma aracına dönüşüyor.

'O Alevi... O Kürt... O Ermeni... O Dersimli... O Gürcü... O FETÖ'cü... O İŞİD'çi... O PKK'lı...'

BİR DE AHLAK perdesinin arkasına saklanan 'ahlaksız siyaset' var.

Menderes'e yönelik kara propaganda da kullanılan 'don davası' gibi...

Bugün de 'kaset' veya 'atlet' söyleminde karşımıza çıkıyor.

'Onun da kasedi var... Özel değil bu genel hayat... Kaset komplocusunu izledim... Kasedi olduğu için köle gibi biat ediyor... Kasetle geldi kasetle gider...'

'Atletle resim çektirmek Türk ailesine hakaret... Atatürk'ün atletli resmi var mı?...

Atatürk'ün atletli resmi var, şortlusu da var... Onun bari atleti var, umre fotoğrafında senin ihramın açık meme uçların bile görünüyor... Camide namaz kılariken fotoğrafını da götürüp, din istismarı yapıyorsun...'

SIYASETTE ÇITA her geçen gün düşüyor.

Popülist söylemler umumi tuvalet fiyatlarına kadar düştü.

'Liradan 6 sıfır atınca tuvalet ücreti 1 milyondan 1 liraya düştü. Nereden nereye?'

İyi de fiyat aynı? Bu örneğin nasıl bir karşılığı var?

Sadece 'sıfır illüzyonu' var.

Sanki fiyat 1 milyon iken 1 liraya düşmüş gibi...

Oysa 6 sıfır atıldığında, 1 dolar 1,3 lirayken bugün 3,5 lira...

Milli paramız buz gibi erimiş.

1 ABD Doları 6 sıfırla ifade edilirse bugün 3 buçuk milyon lira...

UZUN SÜREDİR sürüp giden beyhude ve yorucu bu tartışmalar, insanlara gına getirmiş durumda.

Siyasette aslında topyekûn bir 'metal yorgunluğu' var...

Parti programları, kalkınma modelleri yarışmıyor.

Projeler tartışılmıyor.

Dış politikalar, iç politik stratejiler masaya yatırılmıyor.

İktidar, kimseyle görüşmüyor, kamuyla paylaşmıyor.

İstedığı gibi yasa çıkarıp, istediği gibi at oynatıyor.

Muhalefet de, eleştiriyor ama alternatifleri ve kendi modellerini ortaya koymuyor.

BU GIRDAPTAN çıkmak kolay değil.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun açık oturum meydan okuması bu nedenle önemli.

Siyasi parti liderleri, halka açık oturumlar da bir araya gelirlerse, seçmene projelerini sunmak zorunda kalırlar.

Boş söylem ve polemikler yerini icraat ve parti politikası tartışmalarına bırakır.

Seçmen de bir karşılaştırma yapma ve oyunu hiç değilse verilen vaatlere göre belirleme imkânı elde eder.

Nitekim demokratik ülkelerde kararsız seçmenin oyunu belirlemede, bu tarz liderler açık oturumu ana etken.

Popülist söylemler umumi tuvalet fiyatlarına kadar düştü.

SON GÜNLERİN çok tartışılan Meral Akşener'in parti girişimin başarısı da böyle bir farklılık oluşturup oluşturmayacağına bağlı.

Farklı yelpazeden saygın siyasi isimleri bünyesine katabilecek mi?

Ekonomi kurmayları halka ve ekonomi çevresine güven verecek mi?

Yeni politik açımlar ve projeler sunabilecek mi?

Dip dalga, tabanın heyecanı, ancak bu 4 alanda başarı ortaya konursa, iktidar alternatifi olmalarına imkân sağlar...

TÜRKİYE'DE SIYASETİN 'don, kaset, atlet, tuvalet' girdabında çıkması kolay değil.

Seçmen bilinci de maalesef siyasetçinin çabası da yetersiz...

 KEMAL AY

 KemalAy@Tr724.com

ALLAH ALLAH! METAL YORGUNLUĞU DA NEYMIŞ?

Erdoğan'ın egosunun gölgesinde dinlenen AKP'liler, dışarıya kulaklarını tıkadıkları ve asla kimseden 'eleştiri' kabul etmedikleri için ancak Erdoğan'ın ağzından çıkacak bir sözle 'kendilerine gelebilirlerdi'.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AKP'ye dönüşü beraberinde 'yeniden teşkilatlanma' gibi bir meseleyi de gündeme getirdi. Yıl sonuna kadar bir 'güncelleme' yapılacağından bahsetti Erdoğan. Gerekçesi de 'metal yorgunluğu'. Tanıdık bir söylem. 2011 seçimleri sırasında ve sonrasında, özellikle Gezi Parkı protestolarına giden yolda çok sık medyada duyduğumuz bir tabirdi 'metal yorgunluğu'. Tabii o zaman başta Erdoğan olmak üzere bütün bir partiye yöneltilen bir eleştiriydi bu. Oysa şimdi Erdoğan bu eleştiriyi kendisini 'geriye çekerek' teşkilatlara yapıyor.

Neden şimdi? Çünkü 2019 genel seçimleri için çalışmalar başladı. Yüzde 50'yi geçmek zorunda Erdoğan. Bunun için MHP ile yaptıkları ittifaka güvenmek istiyor ancak Meral Akşener'in varlığı, bu ittifakı çatırdatabilir. Yani Devlet Bahçeli bu yoldan dönmez belki ama Akşener, belli konularda rahatsız fakat yine de Erdoğan'a yakın duran MHP seçmenine 'dokunabilir'. Bazıları hâlen Erdoğan'ın 2019 için Kürt seçmene 'ulaşmaya çalışacağını' düşünüyor ancak hem MHP hem de Kürt seçmeni bir arada idare ede-

bilmek ciddi maharet ister. Göreceğiz.

Tekrar teşkilatlara dönelim. Belli ki ortada [bir rapor](#) var. Erdoğan'a da sunulmuş. Bir yenilenme ihtiyacı olduğunu iddia ediyor rapor. 'Metal yorgunluğu' laflarının çıkış noktası da burası. Teşkilatlardan sorumlu parti genel yardımcısının iki cümlesi dikkatimi çekti:

1) AKP'de tartışılmaz ve vazgeçilmez bir kişi vardır, o da Recep Tayyip Erdoğan'dır.

2) Yorgunluk belirtileri olanlar, ayak uyduramayanlar kendi şahsi çıkarları için siyaset yapmaya çalışanlar önceliği millete hizmet anlayışına çekmek durumundalar.

İlkinin sebebi belli: 'Olmasaydı, olmazdık!' Erdoğan'ın yokluğu gibi bir durumda bugün en üst düzey görevlere getirilen isimler, muhtemelen doğru düzgün iş dâhi bulamayacaklar. Çünkü ellerinde ona sadakatten başka bir 'değer' yok. O yüzden bütün varlıklarıyla onun kazanması için çabalıyorlar.

Dengir Mir Mehmet Fırat: 'Recep Tayip Erdoğan çürümenin farkına vardı, kokuyu aldı. Bu bir tuzlama harekâtı. Şimdi zor olan şey çürümeyi önlemek için kullandıkları tuz da kokuyor. O yüzden çürümeyi önlemeleri mümkün değil, bu çürüme devam edecek.'

İkincisi de aslında ilkinin doğal bir sonucu. 'Yahu biz niye Erdoğan'ı destekliyoruz?' soruları sorulması yakındır. Madem 'şahsi çıkarlar' için yapılmayacaktı bu siyaset, ne diye Erdoğan'ın ak dediğine ak, kara dediğine kara diyerek kendimizi beş paralık ediyoruz? Demezler tabi şu aşamada çünkü hâlâ 'Olmasaydı, olmazdık!' diskuru işliyor.

Mehmet Barlas mı demişti, Erdoğan eleştiri ihtiyacını özeleştirir yaparak karşılıyor, diye! Erdoğan'ın egosunun gölgesinde dinlenen AKP'liler, dışarıya kulaklarını tıkadıkları ve asla kimseden 'eleştiri' kabul etmedikleri için ancak Erdoğan'ın ağzından çıkacak bir sözle 'kendilerine gelebilirlerdi'. Bunu bilen teşkilatlardan sorumlu partililer de Erdoğan'ın ağzına 'metal yorgunluğu' lafını yerleştirmeyi uygun gördüler muhtemelen.

Nitekim ilk etapta sonuç da aldılar. Bu lafın akabinde birkaç AKP il sorumlusu istifa ederek 'başka görevlere hazır olduklarını' gösterdiler. Ancak çok yaygın bir 'temizlik' yapıp yapılamayacağını bilemiyoruz. Parti içinden haberler veren Abdülkadir Selvi'nin köşe yazısından öğreniyoruz ki, teşkilatların kâhir ekseriyeti bu söylemden rahatsızmış. Muhtemelen aralarında 'Erdoğan da çaldı ama çalıştı, biz de öyle yapsak olmuyor mu?' diye düşünen saftirikler de vardır.

Halbuki buna benzer bir 'temizlik' meselesini Ahmet Davutoğlu gündeme getirmişti. O zaman da belliydi ki AKP tabanında bu hırsızlık meselesine karşı bir argüman geliştirilemiyordu. Evet, şimdilik kazanıyorlardı ancak yarın bir gün ağır mahcubiyet yaşanma ihtimali, birçok şeyin tadını tuzunu kaçırmaya yeterliydi. Gelgelelim Davutoğlu'nun 'etik değerler' çalışması Erdoğan'a çarpmıştı. 'Şeffaflık' paketi çıkarmaya çalışan Davutoğlu'na Er-

doğan, 'Böyle giderse görev alacak il ve ilçe başkanı bulamazsın' deyiverdi. Bugün 'metal yorgunluğu' lafının ne farkı var?

Konuyla ilgili en güzel değerlendirmeyi AKP'nin kurucularından Kürt siyasetçi [Dengir Mir Mehmet Fırat](#) yapmış:

'Bu bir metal yorgunluk değil, bir çürüme. Şimdi çürümeyi önlemeye çalışıyorlar. Genel Başkan Recep Tayip Erdoğan çürümenin farkına vardı, kokuyu aldı. Bu bir tuzlama harekâtı.

Şimdi zor olan şey çürümeyi önlemek için kullandıkları tuz da kokuyor. O yüzden çürümeyi önlemeleri mümkün değil, bu çürüme devam edecek.'

Erdoğan bütün eleştirilere rağmen, 'Biz biliriz' tavrını 7'den 70'e herkese benim-

setmiş bir lider. Şimdi tutup hiç hazzetmediği şekilde teşkilatını 'eleştiriyor'. Hayır haysiyet meselesi deyip karşı çıkmayacaklar, muslukların kesilmesi kaygısı burada bir itirazın oluşmasına sebebiyet verecektir. Yüzde 50'nin üstüne çıkmak için eski küskünleri 'kazanmayı' hedeflerken, yeni 'küskünler' yaratmanın ne âlemi var değil mi?

Erdoğan bütün eleştirilere rağmen, 'Biz biliriz' tavrını 7'den 70'e herkese benimsetmiş bir lider. Şimdi tutup hiç hazzetmediği şekilde teşkilatını 'eleştiriyor'.

🗨️ BÜLENT KORUCU

🐦 @bulent_korucu

AKŞENER'DEN ERDOĞAN ÇIKAR MI?

MHP kongrelerine müdahale ve damadının televizyonundaki bel altı saldırılar Erdoğan karşıtlarında Akşener'in popülaritesini yükseltti.

Meral Akşener'in başını çektiği siyasi hareket partileşme aşamasına geldi. Ülkedeki muhalefet boşluğu kolayca başarılı olabilecekleri intibası bırakıyor. Ancak Akşener ve arkadaşlarının işi sanıldığı kadar kolay değil. AKP'nin kuruluş günleriyle kıyaslamak doğru verilere ulaşmamıza yardımcı olacak. Artı ve eksilerini sıraladığımızda karşımıza şöyle bir tablo çıkıyor.

Öncelikle şu tespiti yapalım: Her darbe yeni bir partiye ya da lidere ebelik ediyor. 12 Mart Muhtırasından sonra Bülent Ecevit'in İsmet Paşa'yı devirip liderlik koltuğuna oturması, 12 Eylül'ün engelleme çabalarına rağmen Turgut Özal'ın ANAP'ı iktidara taşıması gibi, 15 yıldır ülkeyi yöneten AKP ve Tayyip Erdoğan'da hiç kuşkusuz 28 Şubat'ın çocuğu. Etki, içinden çıktığı partiler Refah ve Fazilet'in kapatılmasıyla sınırlı da değil. Necmettin Erbakan'ın hataları ve siyasi iklim de 'Yenilikçiler'in işini kolaylaştırdı.

Erbakan'ın 28 Şubat öncesindeki tavırları merkez seçmenin açtığı kredinin tükenmesine yol açtı. Müdahaleye zemin hazırlamakla suçlandı. Darbe dönemindeki çelişkiler ise kendi tabanını küstürdü. Bilhassa dönemin Cumhurbaşkanı

nı Süleyman Demirel'e yeniden seçilmenin yolunu açacak '5 artı 5' Anayasa değişikliğine verdiği destek bardağı taşırın damla oldu. Bülent Arınç'ın direnişiyle Demirel'in projesi suya düştü. Bu, aynı zamanda AKP'nin doğumunun habercisiydi. Siyasi konjonktürün müsaitliği yanında yaşanan ağır ekonomik kriz, mevcut partilerin cezalandırılması ve AKP'nin önünün açılmasını sağladı.

15 TEMMUZ BAHÇELİ'Yİ BİTİRECEK

Akşener'in önündeki fırsat da benzerlikler taşıyor. Ekonomi 2002 şartlarına hızla gidiyor. Terörle mücadelede inisiyatif örgütlerde, istedikleri anda büyük şehirlerde bile eylem yapabiliyorlar. Siyasette büyük boşluk var. MHP, büyüme potansiyeli en yüksek parti. HDP dışındaki bütün partilerin seçmenlerinde ikinci tercih olarak öne çıkıyor. Herhangi bir sebeple AKP ve CHP'ye oy vermeyecek seçmen MHP'ye yöneliyor.

Devlet Bahçeli ise böylesi bir imkanı heder ediyor. 15 Temmuz'dan sonra Erdoğan'a tam biat etmiş hali tabanından onay almadı. Demirel'i kurtarmak isteyen Erbakan gibi onun da Erdoğan'ı

kurtarma operasyonu hezimete uğradı. Kılıpayı geçen 16 Nisan değişiklikleri Bahçeli için alarm ziliydi. Şaibeli 2 milyondan fazla oy olmasa Erdoğan'ı tek adam yapan anayasanın red aldığı herkes biliyor. Bahçeli, biatın karşılığını Tuğrul Türkeş'i bakanlık koltuğundan indirmekle ve avukatını HSK üyesi yapmakla aldı. Ama asıl Pirus Zaferi, delege iradesini mahkeme marifetiyle hiçe sayıp kurultayı yaptırmamasıydı. Erdoğan'ın kontrolündeki yargı kırk dereden su getirerek MHP kongresine müdahale etti. Bu muhaliflerin hükmen galibiyeti olarak kayıtlara geçti.

Bahçeli'nin daha büyük hatası ise Akşener'in hedef alan yandaş medya saldırılarından medet umması. Evli torun sahibi bir kadının namusuna uzanan kirli operasyona sessiz kalarak çaresizliğini ilan etti. Aynı zamanda hem MHP tabanında hem de merkez seçimde Akşener'in kredisini yükselten bu iki girişim Erdoğan'ın da en büyük hatalarıydı. MHP kongrelerine müdahale ve damadının televizyondaki bel altı saldırılar Erdoğan karşıtlarında Akşener'in popülaritesini yükseltti.

KADROLAR HEYECAN UYANDIRMIYOR

Kadro kıyaslaması açısından bakıldığında Akşener'in hareketi 2002'deki AKP'nin gerisinde görünüyor. Erdoğan sonradan saf dışı bıraksa da yola daha renkli, çoğulcu ve kitleleri tatmin eden bir kadroyla çıkmıştı. Akşener, daha sonra zenginleştirmese bu kadroyla ancak Bahçeli'nin yerine geçebilir, içeride yapamadığını başka partide yapar.

Kadro dediğimiz şey sadece vitrin malzemesi değil. AKP'nin çıkıştaki vaatleri, önerdiği politikalar ve söylemleri kitle partisi haline gelmeyi sağladı. O söylemlere inandırıcılık katan ise ekipte yer alan isimlerdi. Yoksa Erdoğan aynı söylemleri tekrarlayıp dursa o sonucu alamazdı. MHP'nin ikiz kardeşi ile bu iş olmaz. Kadroda

Durmuş Yılmaz gibi yıpranmamış isimlerin yanına farklı kitlelerin ilgisini çekecek eklemeler yapılmalı. Ertuğrul Günay, Nesrin Nas eskilerden akla gelenler. Henüz siyasete girmemiş başarılı bürokrat ve iş adamları listede yer almalı.

Akşener nereden oy alır? Mağdur ama mağrur kadın profili kadın seçmene sıcak gelir. Erdoğan'ın stepnesi olmaktan hoşlanmayan milliyetçilerden ve 'o gitsin de gerisi önemli değil' şeklinde gözünü karartanlardan kesin alır.

Bir de çok iyi hukukçular olmalı. Mücadelenin önemli bir ayağı yerel ve uluslararası hukuk olacak. 16 Nisan bize Erdoğan'ın yapabileceklerinin sınırı olmadığını gösterdi. Fikirlerinin bir çoğuna katılmasam da Ümit Özdağ'ın o günkü mücadelesini takdir ettiğimi belirtmiyim. O direnç CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nda olsa sonuç değişebilirdi. 15 Temmuz'dan sonra bütün kurumları rehin alan Erdoğan, 11 üyeli Yüksek Seçim Kurulu'nun üç üyesini tutuklatarak kendini garantiye aldı. Kanuna ve o zamana kadarki uygulamasına rağmen mühürsüz oylarla ilgili kabul kararı YSK'yı bitirdi. Siyasette var olmak isteyenler bu gerçeği göz önünde bulundurmamak zorunda.

GENÇ PARTİ ROLÜ MHP'DE

MHP görüntüde bile olsa AKP'nin yanından çekildiğinde, Cem Uzan'ın Genç Parti'sinin rolüne bürünmesi kaçınılmaz. AKP'ye gitmeyen her oy onu aşağıya çeker. 16 Nisan Referandumunda yaklaşık 2 buçuk milyon şaibeli oy vardı. Normal seçimde o kadarı yetmeyecek, Erdoğan fazlasına ihtiyaç duyacak. Bahçeli, AKP ile birlikte seçime girmek zorunda kalabilir. Bu da operasyonu sanıldığı kadar kolaylaştırmaz zira seçmenin önünde alternatif bulunacak.

Akşener nereden oy alır? Mağdur ama mağrur kadın profili kadın seçmene sıcak gelir. Erdoğan'ın stepnesi olmaktan hoşlanmayan milliyetçilerden ve 'o gitsin de gerisi önemli değil' şeklinde gözünü karartanlardan kesin alır. Ama bunlar yetmez. 'Akşener'den bir Erdoğan çıkar mı?' sorusunun cevabını arayanlar sonucu belirler. Meral Hanım, Erdoğanlaşmayacağına ikna edebilirse Erdoğan'ı yenebilir.

ALPER ENDER FIRAT

GERÇEKTE YENİ BİR DEVLETE İHTİYAÇ VAR!

Evet, hırsızlıkta ve zulümde zıvanadan çıkmış bu parti cehennem dibine gidecek ama yerine gelenlerin bir müddet sonra ona benzemeyeceğini kimse garanti edemiyor.

Recep Tayyip Erdoğan, MHP, CHP ve İşçi Partisi'nin de yardım ve yataklığıyla Türkiye Cumhuriyeti devletini tamamen yıktı. Devlet bir enkaz haline geldi. 16 Nisan Referandumunda bir kere daha anladık ki; bundan sonra AKP haricinde bir partinin seçim kazanarak devleti eski haline getirmesi, onarması ihtimali yok!

Erdoğan devletin bütün kurumlarını partisinin herhangi bir il başkanlığı derecesinde ele geçirdi. Bundan sonra YSK'nın adil bir seçim yapabilmesi ya da başka herhangi bir kurumun bu seçimleri denetleyebilmesi mümkün değil. Böyle giderse kısa bir süre sonra Türkiye'deki seçimler Hüsnü Mübarek'in Mısır'ı ve ya Esed'in Suriye'sindeki seçimler gibi olacak.

Muhalefet, Ayhan Oğan'ın '*yeni bir Türkiye kuruyor kurucusu da Recep Tayyip Erdoğan'dır*' sözüne karşılık küçük çığlıklar atıp 'Ne olur öyle olmadığını söyleyin' inlemeleriyle basit hezeyanlara girse de Oğan'ın sözlerinin çok ötesinde fiili bir durumla karşı karşıyayız.

Artık bundan sonra Türkiye'nin önünde iki yol var: Ya muhalefetin '*Hayır, bu kabul edilemez*' tarzı küçük tepkileri eşliğinde Recebizm ideolojisine göre kurgulanmış bu fiili durum yasallaşacak ve herkes cehennemde yaşamayı sineye çekecek ya da hukuk ve adalete göre şekillenmiş yepyeni bir devlet kurulacak.

Bu açıdan baktığımızda, Meral Akşener ve partisi dahil hiçbir partinin AKP'ye karşı seçim kazanabilmesi ihtimali yok. Saray seçimle ilgili bütün tedbirleri alabilecek devlet imkanına sahip durumda. Dolayısıyla Akşener'in bu kördüğümü çözüp her şeyi eski haline getirebilmesi de mümkün görünmüyor.

Aslında ölümü gördüğümüz için bugün sıtmayı arıyor olsak da ülkenin sıtmadan da bir hayli şikayet ettiğini unutmamak lazım.

Türkiye'deki siyaset yapma ve ülke yönetimine talip olma biçimi düzelmedikçe Recep gitmiş Meral ya da Kemal gelmiş bir şey değişmeyecek. Siyasetin finansmanı konusu düzenlenmedikçe ve siyaset yoluyla zenginleşmenin önüne çok sert tedbirlerle geçilmedikçe, Türkiye'nin dünyada saygın ülkeler sınıfında yer almayı başarması mümkün değil.

Evet, hırsızlıkta ve zulümde zıvanadan çıkmış bu parti cehennem dibine gidecek ama yerine gelenlerin bir müddet sonra ona benzemeyeceğini kimse garanti edemiyor. Türkiye'de siyaset rant dağıtma üzerine kurulu olduğu için iktidara kim gelirse gelsin, bir müddet sonra AKP'leşmesi, ANAP'laşması kaçınılmaz oluyor.

AKP de eski düzeni değiştirme, Batı standartlarında bir demokrasi ve hukuk sistemi getirme vaadiyle iktidara gelmemiş miydi zaten?

Belki bu toprakların genlerinde bir sorun var, her iktidarı kullanan kendini 'padişah' vatandaşları 'kul', ülkedeki 'mal ve kaynakları' da 'hazine-i hassa'sı olarak görüyor. Siyasetin bütün imkanlarını; kendilerini ve etraflarını zenginleştirmek için kullanıyorlar. Bu düzende bunu engellemek mümkün değil. Böyle bakınca Meral Akşener'in ve partisinin bu şartlarda bir umut olma ihtimali yok. Hem yıkılmış bir devletin sağını solunu tamir etmek, yamalar yapmak onu tekrar hayata döndürebilir mi? Ya da o eski devlet 'hayata döndürülsün mü'?

Bu toprakların yeni bir siyasi partiden çok yeni bir toplumsal mutabakata, yeni bir devlete, yeni bir kurucu iradeye ihtiyacı var. Hiçbir kimsenin aidiyetinden, inancından ya da kimliğinden dolayı suçlanmadığı, her vatandaşın kendisini birinci sınıf hissettiği ve siyasetin kişisel zenginleşme aracı olmasının kesinlikle önüne geçildiği yeni bir toplumsal mutabakata, yeni bir devlete!

MEHMET EFE ÇAMAN

MehmetEfeCaman@Tr724.com

@MehmetEfe_Caman

TÜRKİYE'DEKİ Tek Adam DİKTASI NASIL BİR REJİM (2)

Bütün medeni dünyayla kavgalı bir rejim var Türkiye'de. Medeni dünyadan kastım, demokratik hukuk devletleri. Çok karmaşık değil: evrensel değerleri benimseyen kendi anayasasını ve yasalarını ciddiye alan, uygulayan, bu yasaları uygularken herkese eşit mesafede duran, hesap verebilen bir siyasi iktidarı, bürokrasisi olan devletler hukuk devleti olarak niteleniyor. Bunlar 19. ve 20. yüzyılın meseleleri. Modern zamanlarda ileri demokrasiler çok daha sofistike konularla ilgileniyor.

Çok değil, daha dört-beş yıl öncesine kadar Türkiye Avrupa Birliği'nin Kopenhag Kriterleri olarak adlandırılan siyasi koşulları asgari ölçülerde de olsa yerine getirmeyi başarmış bir hukuk devletiydi. Dahası, toplumun büyük çoğunluğu Avrupa projesinin arkasındaydı ve reform sürecini destekleyen vatandaşlar, desteklemeyenlerden çok daha fazlaydı. Türkiye demokratikleşiyordu ve benim gibi bu projeye destek veren insanların hiç biri artan demokratikleşmenin paradoksal bir biçimse bizi bir diktatörlüğe götürdüğünü göremiyordu. Eski sistemin 1982 Anayasası ile kurduğu veto rejimi (William Hale) – yani askeri ve bürokratik vesayet – demonte edilirken, yerine eklenen parçaların daha fazla demokrasi ve özgürlük getireceğinden emindik.

Fakat yine son 200 yıllık modernleşme ve demokratikleşme maceramızın değişmeyen hastalığı olan devleti ele geçirme stratejisi baskın çıktı ve olanlar oldu. İktidara kim gelirse gelsin Türkiye'de devlet içinde kendi görüşünün yapılanmasını ister. Dolayısıyla diğer dünya görüşlerinden olan kamu görevlilerini azaltmaya ve kendi gibi düşünen (kendine sadık ve yakın olan) kamu görevlilerinin sayısını arttırmaya çalışır. Daha önce vurguladığım neo-patrimonializm (devlet kaynaklarının sadakat sapsamak üzere yandaşlara akışının

sağlanması) bu işi kolaylaştırır.

ERDOĞAN'IN REİSLİĞİ ÜZERİNE İNŞA EDİLEN MEKANİZMA

AKP de daha önceki iktidarlar gibi bu yolu benimsedi. Kendine bağlı bir siyasetçi, bürokrat, kolluk gücü, yargı ve son olarak da ordu tesis etmeyi amaçlıyorlardı. Fakat diğer tarihsel örneklerden çok farklı olarak, AKP içindeki diğer “özgül ağırlığı” olan odakları elimine ve tasfiye ederek partiyi mutlak bir şekilde ele geçiren Erdoğan, karizmatik bir lider profili ile kendi kişisel diktatörlüğünü sağlamak yolunda çok yok kat etti. 17/25 Aralık ile yargıyı, 15 Temmuz ile de askeriyeyle tümüyle kendine bağlı ve sadık hale getirdi. Bu konjonktürel bir bağımlılık elbette. Tamamen Erdoğan'ın reisliği üzerine inşa edilen bir mekanizma.

Ancak gün geçtikçe kurumsallaşıyor, ahtapot gibi daha fazla alana el atarak hâkimiyetinin yoğunluğunu ve gücünü arttırıyor. Tepeden tabana güç hiyerarşisine hiç yabancı olmayan Türkiye toplumu yadırgamıyor olan biteni. Mutlak güç tek kişide toplandı ve her geçen gün ağırlığını daha fazla hissettiriyor. Bu sistem sadece kısa dönemde değil, orta ve uzun vadede de belirleyiciliğini koruyabilir. Geçtiğimiz yıl Yarına Bakış'taki bir yazımda Post-Erdoğan döneminin otomatikman

bir normalleşme (ve akabinde yeniden demokrasiye dönüş) anlamına gelmeyeceğini vurgulamıştım. Anayasa değişikliğinin 2019 yılında yürürlüğe girmesi ve bugünkü fiili rejimin hukuki manada da yerleşmesi ile beraber artık buna çok daha fazla inanıyorum.

Anayasal düzenin ortadan kaldırıldığı ve tüm anayasal erkin tek adamın iki dudağı arasında çıkacak bir söze indirgendiği bir rejim, hukuk tekniği ve siyaset bilimine göre demokratik olamaz. Seçim mekanizmasının hala kâğıt üzerinde de olsa mevcut olması, daha önce de vurgulamıştım, bir siyasi sistemin demokratik olarak nitelenmesi için yeterli değildir. Bu giderek dünyada da bu şekilde nitelenmeye başladı. Dahası, uluslararası toplum, Türkiye'deki yönetim için artık "rejim" terimini kullanıyor. Bu şekilde olan yönetimler genellikle ortada bir sistemin olmadığı diktatörlüklere. Bu tür yönetimlerde tüm devlet organları şekilseldir. Muhalefet de dâhildir buna, yargı (mahkemeler) da, medya da.

TÜRKİYE'DEKİ SİSTEME 'REJİM' DENMESİ TESADÜF DEĞİL

Bu rejim giderek konsolide oluyor. O konsolide oldukça, eski sistemin kurumları da daha fazla eriyor. Özellikle 15 Temmuz sonrası kapatılan askeri liseler ve Harp Akademisi, Ordu ve Emniyet'te yaşanan KHK depresi, keyfi atama düzensizlikleri, devletin tüm bürokratik kadrolarında yaşanan acımasız tırpanlama ve gözü kara kadrolaşma, rejimin daha da yerleşik ve kalıcı olmasına yarıyor. Uluslararası toplumun bu türden bir siyasi sisteme "rejim" demesi tesadüfü değil, bilakis son serece anlaşılır bir şey. Çünkü bu yapıda hiçbir şey önceden tahmin edilemiyor, ekonomiden dış politikaya, askeri ilişkilerden istihbarat paylaşımına, insan haklarından taraf alınan uluslararası sözleşme ve mutabakatlara dek hiçbir konuda böyle bir rejimle işbirliği sürdürülebilir bir zemine sahip değil. Bu özellikleri ile rejim sadece kendi vatandaşları için değil, uluslararası toplum için de bir istikrarsızlık merkezi ve devamlı tehlike arz ediyor.

Interpol işbirliğini hukuksuz takibatlar için suiistimal eden, NATO istihbaratlarını üçüncü taraflarla paylaşan, uluslararası hukuku ihlal ederek cihat-

çı fanatik teröristlere silah ve mühimmat tedarik eden, müttefiklerini (ABD ve Almanya'yı) darbe destekçiliği ile, terörist destekçiliği ile suçlayan, bir çok Avrupa ülkesinin iç işlerini pervasızca karıştırmaktan çekinmeyen, Batı düşmanlığını, Antisemitizmi, Hıristiyan düşmanlığını sürekli pompalayan rejim var. Kendi verdiği pasaportları tanımayan, yabancı gazetecileri, din adamlarını, insan hakları aktivistlerini hukuksuzca hapse atan,

Kendi verdiği pasaportları tanımayan, yabancı gazetecileri, din adamlarını, insan hakları aktivistlerini hukuksuzca hapse atan, her adımı ile tüm demokratik değerleri içeride ve dışarıda ayaklar altına alan bir haydut devlet türetti bu rejim.

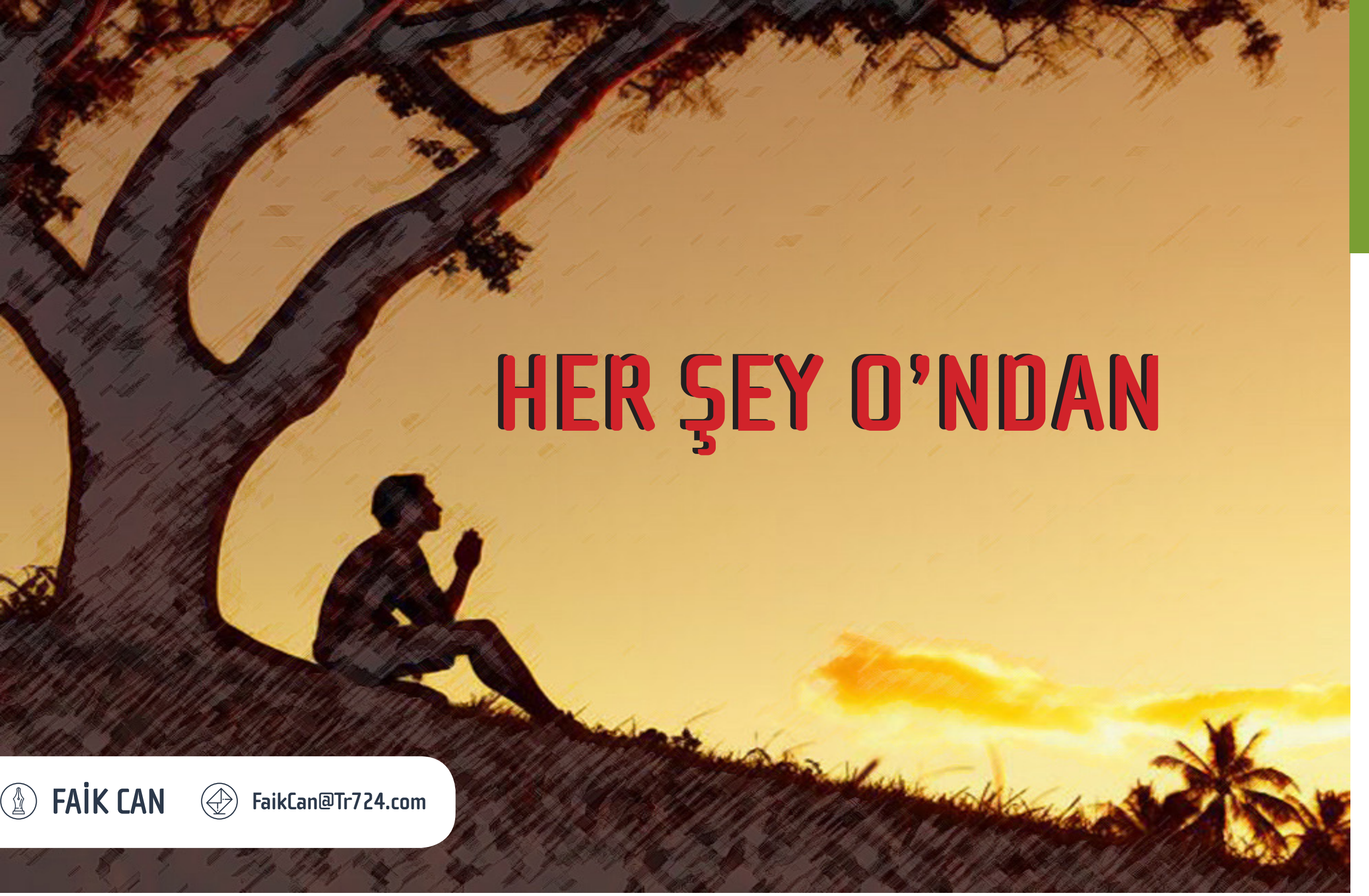
her adımı ile tüm demokratik değerleri içeride ve dışarıda ayaklar altına alan bir haydut devlet türetti bu rejim. Yurt içinde ve dışında adam kaçıran, hapishanelerinde hukuksuzca içeride tuttuğu tutukluların en temel ve acil tıbbi ihtiyaçlarını karşılatmayan ceberut ve haydut bu rejim, maalesef Türkiye'nin tüm standart endekslerinde küme düşmesine sebep oldu.

NORMALLEŞMEYİ ÖNGÖREBİLMEK İÇİN REJİMİ ANLAMAK GEREKİR

Muhalefet 2019 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden medet umuyor. Kılıçdaroğlu Erdoğan'ı TV düellosuna davet ediyor. Meral Akşener etrafına toparladığı bir avuç eski MHP'li tarafından Cumhurbaşkanı adayı olarak lanse ediliyor. Hala demokrasinin işlediğine inanıyor olmalılar! Ya da rejimin kendilerine biçtiği rolü benimsemiş durumdalar. Halkın gazını almak, muhalefet varmış izlenimi oluşturmak gibi işlevleri mi yerine getiriyorlar? Referandum seçim güvenliğinin ortadan kalktığını gösterdi. Milyonlarca onaysız oy pusulası geçerli sayıldı ve sonuçlar bu şekilde belirlendi. Bunu muhalefet göremiyor mu? Bir diğer soru, rejimin dilini kullanmaları. Berberoğlu, Sözcü ve Cumhuriyet için bile "FETÖ" diyen bir rejimin dilini kullanıp kendilerinin dışındakileri "FETÖ'cü" olmakla suçlamaları, ileride derin devletin duruma el koyacağı ümidinden mi kaynaklanıyor yoksa? Bu soruların yanıtını zaman gösterecek. Bildiğimiz, mevcut haliyle muhalefet rejimin bir aparatı görünümünde. MHP'yi saymaya bile gerek duymuyorum zaten.

Türkiye'de rejimin daha ne kadar süreceği ve normalleşme olması için izlenmesi gerek stratejilerin neler olduğu gibi soruları yanıtlayabilmek için, rejimin niteliklerini ve işleyiş mekanizmalarını ele almaya devam etmemiz lazım. Bu sorulara cevaplar aramayı diğer yazılarda sürdüreceğim.

HER ŞEY O'NDAN

FAİK CAN

FaikCan@Tr724.com

Cenab-ı Allah hikmetler yurdu olan bu âlemde genellikle neticeleri sebeplere bağlamıştır. Fakat bu sebepler kendilerine bağlanan neticeleri asla yüklenemezler. Hatta onları asla izah da edemezler ama yine de sebepler neticeler için birer mazeret ya da Hocaefendi'nin ifadesiyle “şart-ı âdi” olarak vardır.

İnsan da bu sebeplerden önemli bir tanesidir ama irade ve şuur sahibi olması hasebiyle yaptıklarından sorumludur. Bu yönüyle diğer sebeplerden farklıdır. Aynı zamanda insan fiillerinin ve eserlerinin de failidir. Fail derken vücut veren, yaratan manasını kastetmiyoruz. Zira vücut verme ve yaratma bütün sebeplerin bir arada bulunmasına ve tam bir illetin varlığına bağlıdır. Mesela, herhangi bir otun bile varlığı yerkürenin, toprağın, suyun, havanın, tohumun, güneşin, gece ile gündüzün, mevsimlerin yani yerkürenin düzenli hareketlerinin, güneş sisteminin, kısaca bütün kâinatın varlığına bağlıdır. İnsan bütün bu sebepleri tek başına hazır edemez. O sebeplerin hepsi insandan bağımlı olarak vardır ve o şekilde çalışır.

Ayrıca insan bir şey ortaya koyarken o iş için ge-

rekli aletleri, malzemeyi ve kendi bedenini kullanır. Bu ise o aletlerin, malzemelerin ve bedenin bütün organlarının insanın hizmetine muahhar kılınmış ve kullanıma hazır bir şekilde yaratılmış olmasını gerektirir. Yine bütün teşebbüslerinde insanın sağlıklı olması ve kâinatın, eşyanın mevcut konumunu koruyucu olması lazımdır. Güneş her gün doğmalı, hava her zamanki gibi temiz olmalı, toprak bereketiyle in-

sana ihtiyaç duyacağı gıdaları bir tablacı gibi takdim etmeli vs... Hâsılı, en basit fiillerinde bile insana düşen pay milyarda bir bile değildir ve insan ancak bu kadarını yapabilir.

YAPTIM, ETTİM, BAŞARDIM!

İşte insanın “yaptım, ettim, yazdım, anlattım, bitirdim, başardım, tamamladım...” vb ifadelerle kendine atfettiği fiil ve eserlerindeki payı in-

cir çekirdeğinin bütün incir ağacında meydana gelen harikulade işlerdeki payından daha fazla değildir. O ağaçta her bahar mevsiminde yeşillenen binlerce yaprakta, yüzlerce kassayı dolduran muhteşem incirlerde ve her sene biraz daha gelişip serpilerek koca ağaçta küçücük incir çekirdeğinin ne kadar müda-

insanın “yaptım, ettim, yazdım, anlattım, bitirdim, başardım, tamamladım...” vb ifadelerle kendine atfettiği fiil ve eserlerindeki payı incir çekirdeğinin bütün incir ağacında meydana gelen harikulade işlerdeki payından daha fazla değildir.

halesi vardır! Olan biten her şeyi insanın kendine mâl ederek anlatması, kuru üzüm çubuğunun asmadaki salkım salkım üzümlerin tamamını sahiplenmesi gibi komik bir iddia olur. Kaldı ki incir çekirdeği ve asma çubuğu iradesiz olmaları, dolayısıyla Allah'ın emirlerine tam itaat etmeleri sebebiyle, onlarla hâsıl olan netice insanın eserlerinden çok daha mükemmel olur.

Bir diğer önemli nokta da şudur; insan nefsi hayırdan ziyade şerre meyillidir. Bundandır ki insan Allah rızası istikametinde ortaya koyacağı davranışlarda her zaman ilâhî teyide ve yardıma muhtaçtır. Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) sık sık "Allah'ım Sen'i anmak, Sana hakkıyla şükretmek ve Sana en güzel şekilde ibadet edebilmek hususunda bana yardım et!" diye dua etmesi de bundandır. Bu teyit ve yardım hidayet şeklinde olur. Bu da insanın seviyesine göre bazen kalbe bir ilham veya teşvik gelmesiyle, bazen bir hayırhahın yüreklendirip cesaret vermesiyle ya da insanın hayır için gerekli zemini hazır bulmasıyla olabilir. İnsan, zamanla kalbinde derin bir ibadet iştihakı duyabilir. Kendisini dua ve evrada karşı tarifsiz bir arzu ve istek içinde hissedebilir. Ya da daha ileri seviyede Efendimiz'in ifade buyurdukları gibi "Namazdan, her türlü cismani zevkten fazla lezzet alacak" şekilde bir kıvama erişebilir. İşte nefsin bütün itirazlarına rağmen hayır için iradesinde bulunduğu kuvvet ve iç dünyasında eriştiği seviye insana olan ilahi teyidin neticesidir.

Şer işleyen insan ise hayra yönelik ilâhî tecellileri ve kendisine verilen hayır temayülünü nefsin şerre olan meyline alet eder. Yemek pişirsin, madenleri eritip insanlığın yararına kullansın, farklı ürünleri üretip istifade etsin diye verilen ateşi insan, ormanları, evleri ve ülkelere yakmakta kullanırsa şer üretmiş olur. Helal rızık kazanıp fazlasıyla muhtaçlara yardım etsin, hayırlı hizmetlerde harcasın diye kendisine verilen malı, mülkü insanın kumarda, içki-de, fuhşiyatta ve zararlı işlerde kullanması da böyledir. Onu işlediği şerre Allah yönlendirmemiştir. Tam tersine şerden sakındırmış, zaman zaman ilâhî azapla tehdit etmiş ve olumsuz örnekleri de göstererek uyarmıştır. Dolayısıyla hayır için yaratılan bir şeyi su-i istimalle veya kötü niyetle şerre kullanan insan, murad-ı ilâhînin rağmına hareket ettiği için yaptığından bizzat sorumludur.

SANA DÜŞEN, ÖVÜNMEK DEĞİL İSTİĞFAR EMEKTİR

İnsan için hayrı dileyen, onu hayra yönlendiren ve hayra orantısız dünyevi uhrevi mükâfatlar veren Allah'tır. Ayrıca insanı bu konuda rehbersiz, kitapsız ve mürşidsiz bırakmamıştır. Çoğu zaman önüne çıkardığı sevimli tevafuklarla O (c.c), insanı şerden kurtarır. Bu sebeple de hayırlar tamamıyla Allah'tandır.

Şu halde, her durumda kendinden sadır olan müspet fiiller ve eserler, bilhassa hayırlar için insan gururlanma ve övünme hakkına sahip değildir. Eğer insan hayırlarını ve güzel davranışlarını kendinden bilirse Allah'a ait bir şeyi gasp etmiş ve onu kıymetten düşürmüş olur. Çünkü bir işin veya eserin onu Cenab-ı Allah'a atfetmekle kazanacağı kıymet, elbette insana atfetmekle kazanacağı kıymetten fazla olacaktır. İnsana düşen, hayırlı işler ve muvaffakiyetler için hiçbir zaman gurur duymak ve övünmek değil, şükretmektir. Bütün hayırların hakkı şükürdür.

Allah'ın kendisini kullanarak ortaya koyduğu hayırlarla tanınmayı, bilinmeyi, alkışlanmayı istemek yerine tevazu, mahviyet ve hacâlet içinde olmak mü'mine en çok yakışandır. Gururlanıp kibirlenmek bir yana, nimet Sahibinin Yüceliği, nimetin büyüklüğü karşısında kendi küçüklüğünün idrakiyle iki büklüm olup yüz yere sürmelidir. İnsanın hakkı methedilmeyi, alkışlanmayı istemek değil, istiğfardır, tevbedir. Çünkü insan hayırların kaynağı olmadığı gibi, Allah'ın her zaman mükemmel olarak bahşedeceği hayırları, kendini işin içine karıştırarak ve istidadındaki başka noksanlıklar sebebiyle noksanlaştırır, onların mükemmeliyetine mani olur. Bu sebeple insan, "ben olmasaydım belki daha mükemmel olurdu" düşüncesiyle nimete karşı hem şükür hem de istiğfar etmelidir. Kendini nefyedip sıfırlayabildiği, sufiyane tabirle "aradan çekilebildiği" müddetçe insan, nimetlere ve hayırlara daha mükemmel vesilelik ve ilâhî tecellilere ayinedarlık yapacaktır.

İddia ve kendini gösterme gayreti, güzellikler üzerinde çirkin ve siyah lekeler oluşturmanın dışında hiçbir işe yaramayacaktır. Mü'min için ortaya konan Nebvî tarifte "Görüldüğü zaman Allah'ı hatırlatır" denmesinin sebebi de bu lekesiz ve kirlenmemiş ayinedarlıktır. Bediüzzaman "Senin kemalin kendini görmede değil, Allah'ı görmededir" sözleriyle nefse haddini ve duracağı yeri bildirmektedir.

AHMET DÖNMEZ

AhmetDonmez@Tr724.com

@AhmetDonmez

AFP

Aksakallı terörist mi?

“15 TEMMUZ 2016 günü 14.00’de Genelkurmay’da yapılacak yıllık terörle mücadele toplantısına katılmak için Özel Kuvvetler Komutanlığı Kışlasından (Oğulbey/Gölbaşı) öğlen sularında ayrıldım. Semih Terzi, öğleden önce babasının rahatsızlığını ifade ederek izin talebinde bulundu. O güne planlı Özel Kuvvetler kurye uçağından istifade ederek gelmesine müsaade ettim.”

— Zekai Aksakallı, savcılık ifadesi

“Alay Komutanı Ümit Tatan, bizim de anlam veremediğimiz bir şekilde Semih Terzi’yi getirmek

“Eskişehir’deki Birleştirilmiş Hava Hareket Merkezi’ndeki general, Zekai Aksakallı’yı arıyor. ‘Uçakların gelmesi isteniyor’ diyor. O da karşılığında, ‘Türkiye Cumhuriyet tarihinde ilk defa bir general öldüreceğiz’ diyor. Karşısındaki ‘Ne oldu’ diyene kadar telefonu kapatıyor. Bunların önceden planlanmış bir görüntüsü var.”

için havalanan uçağıın kalkışını takip etti. Uçuş yasağı hatırlatılmasına rağmen, ‘Bu uçuş için izin aldık. Bunun dışında uçuş olursa bana haber verin’ dedi.”

— Pilot Binbaşı Hüseyin Çakıroğlu, ÖKK Etimesgut davasının 6 Şubat 2017 tarihli duruşması

“Ardından Aksakallı, Ümit Koçak’ı aradı. ‘Birliğe giriş çıkışları durdurun, Semih Terzi haricinde kimseyi içeri almayın’ dedi. Koçak bunu bana ilettili.”

— Albay Ümit Bak, 7 Haziran 2017, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nde verdiği ifade

“Zekai Aksakallı, ‘Semih Terzi hariç hiçbir general içeriye girmeyecek, kışlaya giriş çıkışları kapatın’ emrini verdi.”

— Yarbay Mehmet Ali Çelik, 24 Nisan 2017, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nde verdiği ifade)

“Yüzbaşı Volkan Vural Bal, Zekai Paşa’nın talimat verdiğini, Semih Terzi dışında kimsenin kışlaya alınmayacağını söyledi”

— Aksakallı’nın koordinasyon astsubayı Turgay Usanmaz, 6 Haziran 2017, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki ifadesi)

‘CUMHURİYET TARİHİNDE İLK DEFA BİR GENERAL ÖLDÜRECEĞİZ’

“Eskişehir’deki Birleştirilmiş Hava Hareket Merkezi’ndeki general, Zekai Aksakallı’yı arıyor. ‘Uçakların gelmesi isteniyor’ diyor. O da karşılığında, ‘Türkiye Cumhuriyet tarihinde ilk defa bir general öldüreceğiz’ diyor. Karşısındaki ‘Ne oldu’ diyene kadar telefonu kapatıyor. Bunların önceden planlanmış bir görüntüsü var.”

— Özel Kuvvetler’den Kurmay Albay Fatih Yarımbaş, Akıncı Davası’nın 23 Ağustos 2017 tarihli duruşmasındaki ifadesi

“Ömer Halisdemir’i aradım, 8 kez telefonda görüştüm. Semih Terzi’nin öldürmesi talimatını verdim. ‘Terzi hain’ dedim. Hakını helal etmesini istedim.”

— Zekai Aksakallı, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ne verdiği yazılı ifade

“Ömer’e, ‘Sana vatanımız ve milletimiz adına tarihi bir görev veriyorum. Tuğgeneral Terzi vatan haindir, isyancıdır. Onu, karargâha girmeden öldür! Bunun sonunda şahadet var’ dedim.”

— Zekai Aksakallı, Sabah Gazetesi, 27 Temmuz 2016

“Darbeci unsurların tamamı etkisiz hale getirildikten sonra Zekai Paşa birliğe gelerek bana ‘Aslanım, eline sağlık’ diye teşekkür etti.”

— Ömer Halisdemir’i şehit eden Yüzbaşı Mihrali Atmaca, Gölbaşı savcılığına verdiği ifade

“Zekai Paşa geldi, Ömer Halisdemir Başçavuşu alnından öptü, Mihrali Üsteğmeni de darbeyi engellediği için tebrik etti.”

— Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Topbaş, 22 Şubat 2017, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki ifadeleri

‘ÜMİT BAK’I ÖLDÜR DEDİM’

“ÖKK’ya Semih Terzi ile birlikte gelen ve o an için Mihrali üsteğmenin komutasında bulunan tim personeli, bizim Ahmet Kemal yüzbaşı vasıtasıyla kendisine yönelttiğimiz emirleri yerine getirdiler.”

— Zekai Aksakallı, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ne verdiği yazılı ifade

“Saat 00.55’te Özel Kuvvetler Komutanı makamında koruma nöbetçiliği görevi yapan Ömer Halisdemir ile Koruma Astsubayı Makbul Uluğ vasıtası ile irtibata geçerek Özel Kuvvetler Karargâhı içerisinde darbecilerin başı olan darbeci Albay Ümit Bak ve darbeci Yarbay Mehmet Ali Çelik’in ne yaptıklarını, takip etmesini ve fırsat bulursa etkisiz hale getirmesi talimatını verdim. Ömer Halisdemir’e fırsatını bulması halinde Albay Ümit Bak’ı öldürmesi için talimat verdim.”

— Zekai Aksakallı, savcılık ifadesi

“Hatırladığım kadarıyla saat 02.54 gibi bu kez Ahmet Kemal yüzbaşı bizi doğrudan aradı. Olayı anlattı. Ben de kendisine Semih Terzi’nin, Ümit Bak’ın, Mehmet Ali Çelik’in darbeci olduğunu söyledim. Bunun üzerine Semih Terzi ile birlikte Özel Kuvvetler Komutanlığına helikopterle giden tim içerisinde çok güvendiği personellerin olduğundan bahsetti. Ben de biraz önce ismini zikrettiğim kişilerin etkisiz hale getirilmesi emrini verdim.”

— Zekai Aksakallı, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ne verdiği yazılı ifade)

“Aksakallı’nın bağırmaları hakarete dönüştü, en sonunda ‘Seni öldürtürüm’ dedi.”

— Ümit Bak, 7 Haziran 2017, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nde verdiği ifade)

‘HEPSİNİ VUR, HEPSİNİ’

“00.55’de şehit Ömer Halisdemir’le irtibat kuruyor ve bundan sonra vur emirleri başlıyor. İşte oradaki Mehmet Ali Çelik’i vur diyor, Harekât Şube Başkanını (Ümit Bak) vur diyor. Ve bu vur emirleri çok yerde devam ediyor. Zirhli Birlikleri arıyor. Orada ne olduğunu bilmesi imkânsız ama oradaki tuğgeneralini vur diyor. Genel-

“Yani böyle bir karışık ortama ‘herkesi vur’ diyor. Silopi’yi arıyor orada görev yapan bir astsubaya Kurmay Başkanın vur diyor. Bu olayları daha çok büyütür. Tutuklatma imkânı varken ve tutukladığınız zaman o insandan her şeyi öğrenme imkânının varken, vurdurulması benim uygun bulmadığım bir davranıştır. Vur emri yaklaşık 40-50 kişiyi kapsıyor.”

kurmay'daki bir koruma astsubayını arıyor. Astsubay diyor ki; 'Komutanım burada birçok insan var, ÖKK personeli geldi, ne yapalım?' diyor. 'Hepsini vur' diyor. Astsubay 'Ama yanlarında Genelkurmay Başkanı ve ikinci başkan var' diyor. Aksakallı 'Olsun sen hepsini vur' diyor. Yani böyle bir karışık ortama 'herkesi vur' diyor. Silopi'yi arıyor orada görev yapan bir astsubaya Kurmay Başkanın vur diyor. Bu olayları daha çok büyütür. Tutuklatma imkânı varken ve tutukladığınız zaman o insandan her şeyi öğrenme imkânının varken, vurdurulması benim uygun bulmadığım bir davranıştır. Vur emri yaklaşık 40-50 kişiyi kapsıyor.'

— **Fatih Yarımbaş, Akıncı Davası'nın 23 Ağustos 2017 tarihli duruşmasındaki ifadesi)**

"Özel Kuvvetler Komutanı Zekai Aksakallı'nın koruması Makbul Uluğ'a ulaşip, durumumuzu söyledim. Zekai Paşa telefonu alıp, Abdurrahim Aksoy (Yaşar Güler'in koruma müdürü binbaşı), Mehmet Partigöç (Personel Daire Başkanı tuğgeneral), Vahit Güllü (Özel Kuvvetler tim komutanı üsteğmen) ve diğer şüphelileri vurmamızı söyledi. Zekai Paşa'nın sorgusuz sualsiz infaz emirlerine defalarca tanık oldum. Ben ısrarla, 'Eğer operasyon yapmayı düşünüyorsanız, biz de buradan harekete geçelim' dedim ama o vurmamız gereken şahısların isimlerini sayıp kapattı. Zekai Paşa'ya gece boyunca bilgi verdiğimiz halde ertesi güne kadar operasyon yapmamıştır."

— **Genelkurmay 2. Başkanı Yaşar Güler'in koruması Kıdemli Üstçavuş Uğur Kent, Ankara 17. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görülen Genelkurmay Çatı Davası 20'inci celsesi)**

"Zekai Aksakallı Paşa seni nasıl ismen Yaşar Güler'in korumalığına seçtiyse beni de 2013'de Diyarbakır'da Yaşar Güler'in koruması olarak atadı. İsmen güvenerek atadığı kişi için daha sonra infaz emrini verebiliyor."

— **Abdurrahim Aksoy, Ankara 17. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görülen Genelkurmay Çatı Davası 20'inci celsesinde Uğur Kent'e hitaben söylediği sözler**

'YAPTIĞI İŞKENCELERİ ANLATAMAM, EŞİM SALONDA'

"Özel Kuvvetler Komutanı Zekai Aksakallı ve Alay Komutanı Ümit Tatan'ın emri ile iki gün bize işkence yapıldı. Ters kelepçe takılıp, ayaklarımız koli bantla bağlandıktan sonra beton zeminde bekletildik. İki gün hiç yemek verilmedi. Şişe kapağı ile birkaç

kez su verildi. Silah arkadaşlarımız bizi polise teslim ederken, 'Gereğini yaparsınız' dediler. Onlar da 'Merak etmeyin şiringayla kan alacağız' dediler. Emniyette herkes bir köşede inliyordu. Bundan sonrasını anlatmayacağım çünkü eşim de salonda"

— **Pilot Binbaşı Mehmet Sağlam, ÖKK Etimesgut davasının 6 Şubat 2017 tarihli duruşması**

"2 Ağustos günü Genelkurmay Başkanlığı'na normal mesai için gittiğimde genel sekreterin odasına alındım. Burada Özel Kuvvetler Komutanı Korgeneral Zekai Aksakallı ile 3 personeli vardı. Aksakallı, 'Görüntülerin elimde, bağlantılarını anlat. Bu olaylara karışmışsın' diyerek beni sıkıştırmaya başladı. 'Ya idam edileceksin ya da serbest kalacaksın' diyerek beni tehdit etti. Genelkurmay Başkanlığı içindeki ifademi ölüm tehdidi altında verdim."

— **Genelkurmay protokol personeli Üsteğmen Kübra Yavuz, savcılık ifadesi**

"Zekai Paşa geldi, Ümit Bak'a küfretti, Semih Terzi'nin öldüğünü söyledi. Bana ilk işkenceye başlayan Zekai Paşa'dır. Beni eşim ve kızlarımın namusuyla tehdit ettiler, eden Zekai Aksakallı'dır." — **Aksakallı'nın koordinasyon astsubayı Turgay Usanmaz, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen 6 Haziran 2017 tarihli duruşmadaki sözleri**

"Silah arkadaşlarımız bizi polise teslim ederken, 'Gereğini yaparsınız' dediler. Onlar da 'Merak etmeyin şiringayla kan alacağız' dediler. Emniyette herkes bir köşede inliyordu. Bundan sonrasını anlatmayacağım çünkü eşim de salonda"

ANCAK BİR PKK'LI TERÖRİST BU KADAR ASKER ÖLDÜRMEYE AZMEDERDİ

Bütün bunlar, 2. Kolordu Komutanlığı'na atanan Zekai Aksakallı'nın marifetleri. Hani şu 15 Temmuz gecesini gizli bir yerde 'eşini teskin ederek' geçiren 'kahraman'.

O gece oturduğu yerden önüne gelene infaz emirleri vermiş. Semih Terzi'yi vurdurtmuş, onu vuran Ömer Halisdemir'i şehit edeni de tebrik etmiş. O saat itibariyle kimi, neye göre öldürtmek istediği ayrı bir yazı konusu. Ancak PKK'lı bir terörist olsa herhalde Türk Silahlı Kuvvetleri'nde bu kadar üst düzey askerin infazı için mücadele edebilirdi. Bir de emirlerini dinletebilse demek TSK'da tam bir kıyım yaptıracaktı. Kim adına ve hangi hesapla elini bu kadar kana buladı acaba?

Bir "Cinderella Man" olarak "15 Temmuz kahramanlığı rüyasını" aylarca yaşadı. Fakat gece yarısı gongu çaldığında, bir balkabağı üzerinde kanlı elleriyle kalakalan bir katilden başkası değil o.

 CEMİL TOKPINAR

 CemilTokpinar@Tr724.com

 @CemilTokpinar

Sanki küçük bir Ramazan: ZİLHİCCE'NİN İLK ON GÜNÜ

Kamerî ayların 12'ncisi olan Zilhicce ayı, İslâm'ın beş esasından biri olan hac ibadetinin yerine getirildiği umumi af ve bağışlanma ayıdır.

Ramazanın yarısından sonra başlayan ayrılık hüznü, Kadir Gecesi'nden sonra artar, son teravih ve son oruçla birlikte zirveye çıkar. Artık rahmet ve mağfiret ayı bitmekte, bire bin verilen geceler veda etmektedir. Maneviyata duyarlı nice mümin gözyaşı döker, hatta bayramı buruk geçirir.

Şevvalayında tutulan altı oruç acılı yüreklerimizi bir derece teskin eder. Sanki Ramazan'ın küçük bir uzantısını yaşarız. Kurban Bayramı'ndan önceki Zilhicce'nin ilk on günü ise, Ramazan'daki bol sevaplı ve çok feyizli ibadetlerden ayrılan mahzun gönüllerimize adeta bir 'teselli armağanı'dır. "Keşke Ramazan biraz uzun olsaydı..." ya da "Ah, Ramazan'ı hakkıyla ihya edebilseydim..." diye yanan gönüllerimize muhteşem bir fırsattır bu on gece.

Kur'an-ı Kerim'de Fecr Sûresinin başında, "On geceye yemin olsun ki..." ifadeleriyle bahsedilen bu on gecenin ne muazzam bir hazine olduğunu ne yazık ki hakkıyla bilemiyoruz. Bazı

kaynaklarda bu on gecenin Ramazan'ın son on günü veya Muharrem'in onuncu gününe (Aşure Günü'ne) kadar olan on gün olduğu kayıtlı olsa da genel görüş ve kabul, bu mübarek on günün Zilhicce ayının ilk on günü olduğudur.

Kamerî ayların 12'ncisi olan Zilhicce ayı, İslâm'ın beş esasından biri olan hac ibadetinin yerine getirildiği umumi af ve bağışlanma ayıdır. İşte bu mübarek ayın yukarıda da ifade ettiğimiz birinden onuna kadar olan zaman dilimi "leyâli-i aşere", yani on mübarek gecedir. 10. gün Kurban Bayramı'nın ilk günüdür.

İşte bu günlerin kıymetini anlatan Sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) muhteşem müjdesi:

"Allah'a ibadetedilecek günleri içinde Zilhicce'nin ilk on gününden daha sevimli günler yoktur. O günlerde tutulan her günün orucu bir senelik oruca, her gecesinde kılınan namazlar da Kadir Gecesi'ne denktir." (Tirmizi, Savm: 52; İbn-i Mâce, Sıyam: 39)

Demek ki bugünlerde tutulan bir oruç, 360 gün oruca bedeldir. Rabbimizin rahmet ve bereketi o kadar coşmaktadır ki, bir günlük oruca bir yıllık oruç sevabı vermektedir. Böyle güzel ve tatlı bir müjdeye ilgisiz kalmak mümkün mü? Bu gecelerin Kadir Gecesi'ne benzetilmesi ise ayrı bir güzelliştir. Çünkü Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır ve 83 yıllık ibadete bedeldir. Yine Efendimizden (s.a.v.) harika bir teşvik cümlesi:

“Allah indinde Zilhicce'nin ilk on gününde yapılan amellerden daha kıymetlisi yoktur. Bugünlerde tesbihi, tahmid, tehlili ve tekbiri çok söyleyin!” (Abd b. Humeyd, Müsned: 1/257)

Tesbih, Sübhânallah; tahmid, Elhamdülillah; tehlil, Lâilâ heillallah; tekbir ise Allahuekber demektir. Tesbih, tahmid ve tekbirin namazın çekirdekleri hükmünde olduğunu düşünürsek, bugünlerde nafile namazları arttırmanın ne kadar büyük sevap olduğunu anlayabiliriz.

Yukarıdaki hadisi destekleyen şöyle bir rivayet daha vardır: “Günlerden hiçbiri yoktur ki onlarda yapılan bir iş Zilhicce'nin ilk on gününde yapılan işten daha faziletli ve yüce olup, Allah'a daha sevimli gelsin...” (Tirmizî, Savm: 52; Darimî, Savm: 52)

İbn-i Abbas'ın şu rivayeti ise, bugünlerdeki ibadetin cihattan bile faziletli olduğunu gösteriyor:

Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselam şöyle buyurdu:

— Allah katında içinde bulunduğumuz şu günler (Zilhicce'nin ilk on günün)deki salih amelden daha sevimli (salih amelin bulunacağı) başka günler yoktur.

Sahabeler, sordular:

— Yâ Resûlallah, Allah yolunda cihat da mı?

Resûlullah (s.a.v.) cevap verdi:

— Evet, Allah yolunda cihat da. Meğer ki bir adam canıyla ve malıyla cihada çıkıp da kendisine ait mal ve candan hiçbir şeyi geri getiremez olursa, o başka. (İbn-i Mâce, Sıyam: 39; İbn-i Hâcer, 5: 119)

Buna göre, ancak cihada çıkıp malını feda edip kendisi de şehit olan kimsenin ameli bu on gündeki amelden faziletlidir.

Bugünlerde oruç tutup, gündüzünü ve gecelerini de ibadetle geçirmek hem affa hem de büyük sevaplar elde etmeye vesile olur.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de, yukarıdaki hadislerden hareketle bu günlerin fazileti hakkında şöyle demektedir:

“Bu on gece, Kur'an-ı Azimüşşan'ın “Ve'l-fecri veleyâlin aşrin” (Fecr: 1) kasemi ile, onlara verdiği ehemmiyete binaen o geceler Leyle-i Kadir ve Beraat ve Mi'rac nev'inde büyük kıymetleri var. Çünkü:

Hac sırrıyla bütün âlem-i İslâm namına her taraftan gelen binler hacıların bütün kâinatla alâkadarane bir tarzdaki makbul hasenatlarına ve ümmet-i Muhammed'e (s.a.v.) hakkında ettikleri dualarına, o gecelerde amâl-i sâliha ile meşgul olan müminler hissedâr oluyorlar.”

AREFE: UMUMÎ AF GÜNÜ

Bu on gün içinde Arefe gününün yeri ise bambaşkadır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Arefe günü tutulan oruç hakkında şöyle buyurmaktadır:

“Arefe günü tutulan oruç, geçmiş bir senenin ve gelecek senenin günahlarına kefarettir.” (Tergîb ve Terhîb Trc, 2. 457)

Hz. Ebu Bekir'in oğlu Abdurrahman Arefe günü kardeşi Hz. Âişe'nin (r.anha) huzuruna girdi. Hz. Âişe oruçlu olduğu için harareten dolayı

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Arefe günü tutulan oruç hakkında şöyle buyurmaktadır:
“Arefe günü tutulan oruç, geçmiş bir senenin ve gelecek senenin günahlarına kefarettir.” (Tergîb ve Terhîb Trc, 2. 457)

üzerine su dökülüyordu. Abdurrahman ona:

— Orucunu boz, dedi. Hz. Âişe:

— Resûlullahın (s.a.v.) “Arefe günü oruç tutmak, kendisinden önceki senenin günahlarına kefaret olur” dediğini işittiğim hâl de iftar mı edeyim?, dedi. (Tergîb ve Terhîb Trc, 2. 458)

“Kefaret olur”, günahları örter, affettirir demektir. Bizim gibi neredeyse bir günah denizinde yüzen ahir zaman Müslümanları için bundan daha büyük bir müjde olabilir mi? İşte af ve mağfiret fırsatı!

Başka bir rivayette ise Hz. Âişe (r.anha) şöyle demiştir:

— Arefe gününün orucu bin gün oruç tutmak gibidir. (Tergîb ve Terhîb Trc., 2. 460)

Demek ki, bir günlük arefe orucu, üç yıllık normal günlerde tutulan oruç sevabına denktir.

Efendimiz (s.a.v.) bugünün faziletini şöyle anlatır:

— Arefe günü gelince, Yüce Allah rahmetini saçar. Hiçbir gün o günde olduğu kadar insan cehennemden azat olunmaz. Kim Arefe günü gerek dünya ve gerekse ahiret ile ilgili olarak Allah’tan bir şey isterse, Allah onun dileğini karşılar.

Yine konuyla ilgili bir hadis şöyledir:

“Arefe gününden daha faziletli bir gün yoktur. Allahu Teâlâ o gün, yer ehli ile meleklerle karşı övünür ve (Arafat’taki hacıları kast ederek) şöyle buyurur:

— Kullarıma bir bakın. Saçları başları dağınık, toz toprak içinde her uzak ilden bana geldiler. Bu hâlleri ile onlar, rahmetimi ümit etmekte, azabımdan dahi korkmaktalar. Şahit olunuz, onları bağışladım. Onların yerlerini cennet eyledim.

Melekler derler ki:

— Onların arasında biri var ki; yalancılıktan bu işi yapar.

Falan kadın da öyle.

Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

— Onları da bağışladım.

Arefe günü olduğu kadar, hiçbir gün cehennemden daha çok azat edilen olmaz.”

Bu arada şunu hatırlatalım: Hadislerde zikredilen Zilhicce’nin ilk on gününden maksat ilk dokuz günüdür. Çünkü Zilhicce’nin onuncu günü Kurban Bayramı’nın birinci günüdür. Bugün oruçlu olmak caiz değildir; ancak o gün de ibadet günüdür. Müstehap olan oruç, Kurban Bayramı’ndan önceki ilk dokuz gündür. On geceye ise, Kurban Bayramı’nın gecesi dâhildir. Çünkü geceler önce gelmektedir.

Ayrıca Zilhicce’nin sekizinci gününe “terviye günü” dokuzuncusuna “Arefe günü”; Kurban Bayramı gününe (onuncu güne) “nahr” yani kurban günü, ondan sonraki üç güne de “teşrik günleri” denilmiştir.

Bu on günü hangi ibadetlerle değerlendirmeliyiz?

Her şeyden önce her zaman ve zeminde en vazgeçilmez ibadet olan beş vakit namazı asla ihmal etmemeliyiz. Çünkü hiçbir nafile ibadet farzların yerini tutamaz. Namazlarda cemaate katılmak için gayret etmeli, daha bir dikkat ve huşû ile eda etmeliyiz. Mümkünse bugünlerde oruç tutup zamanımızı Kur’an, istiğfar, salâvat, zikir ve dua ile geçirmeliyiz. Her zaman yapamayanlar bile hiç değilse bugünlerde kuşluk, evvâbîn, teheccüd gibi namazları kılmalı, affa nail olmak için çırpınmalıdır.

Hatta affa ve rızaya nail olmayı hedef kabul ederek, bu on günü sanki Ramazanın son on günüymüş gibi geçirmeliyiz. Buna güç yetiremeyenler, hiç değilse Arefe gününü ve bir

---

Her şeyden önce her zaman ve zeminde en vazgeçilmez ibadet olan beş vakit namazı asla ihmal etmemeliyiz. Çünkü hiçbir nafile ibadet farzların yerini tutamaz.

---

gün öncesini oruçla ve ibadetle geçirmelidirler. On gece içinde, bilhassa terviye, arefe ve bayram gecelerini ihya etmenin özel bir yeri vardır.

Arefe günü bin İhlâs Sûresi okumak çok faziletlidir. Çünkü arefe, tevhidin, azamet ve kibriyanın tam hissedilip ilan edildiği gündür. Bunun için Arefe gününün sabah namazında başlayıp bayramın dördüncü gününün ikindi namazına kadar 23 vakit farzlardan sonra teşrik tekbirlerini getirmek vaciptir. Hatta bu tekbirleri on gün içinde müsait oldukça söylemek büyük sevaptır.

Bugünlerde milyonlarca mümin hacetmek için mukaddes topraklara gitmiş, kimi Kâbe'yi tavaf ediyor, kimi ağlayarak dua ediyor, kimi Medine'de Ravza-yı Mutahhara'da gözyaşı döküyor, kimi zikir ve dua ile sa'y ediyor, kimi Makam-ı İbrahim'de gözyaşıyla namaz kılıyor, kimi Mültezem'de af için yalvarıyor... Hepsi kendileri ve müminler için af, mağfiret, rıza, tevfik ve hidayet istiyor. Arefe günü ise, hepsi Arafat'a gelmiş, "Lebbeyk, Allahümme Lebbeyk" sedalarıyla asumanı inletiyor, gözyaşıyla kıldıkları namaz ve ettikleri dua ile Rabbimizin rahmetine sığınyor.

İşte kendimizi hayalen hacda hissetmek, onları izleyerek kendimizi onların içinde saymak yoluyla manevî bir hâl kazanabiliriz. İnşallah dua ve ibadetlerimizin hacıların yaptıkları ubudiyyete dâhil olmasını ümit ederek ibadet edelim.

Şunu da unutmamalım ki, hadislerde verilen müjdelere nail olmak için o günleri nicelik ve nitelik olarak en üst seviyede değerlendirmemiz gerekir. Böylece bambaşka bir hâlete bürünür, ibadetin hazzını yaşar, inşallah Kurban bayramına affedilmiş olarak girebiliriz.

ON GÜNLÜK İHYANIN PÜF NOKTALARI

Birçok insan bugünlerin kıymetini bildiği halde günlük işlerin ve ilişkilerin içinde tam bir ihya programı yapamıyor. Ya unutuyor ya dünya işlerine zaman ayırıyor ya da tam istifade edemiyor. Bunun için şu basit, ama etkili tavsiyelere dikkat edin:

İçinde bulunduğunuz yıl Zilhicce'nin ilk on günü miladî olarak hangi ay ve güne tekabül ediyor-

sa bunu ajandanıza veya her gün gördüğünüz bir yere not edin.

Bu on gün içinde sizi meşgul edecek misafirlik, yolculuk ve yorucu işlerden uzak durun. Bu tür programları ya öne alın veya erteleyin.

Seçici olmadan maç, dizi, haber izlemek gibi boş ve sizi ilgilendirmeyen işlere zaman ayırmaktan her zaman kaçınınız; bu on günde ise daha bir titiz olun.

Bugünlerde sağlığınıza özel bir önem verin ki, ibadet ve zikirten geri kalmayın. Ameliyat ve uzun tedavileri bugünlere denk getirmeyin.

Eğer ev hanımı, emekli, yaşlı gibi mesaiye bağlı bir işiniz yoksa bu on günü sanki i'tikâfa girmiş gibi dolu dolu geçirin.

Öğrenci, memur, işçi gibi belirli bir uğraşınız varsa, mümkün olduğu kadar izin ya da tatil günlerinde oruç ve ibadete ağırlık verin.

İş, okul vs. sizi mutlaka meşgul etse bile aralarındaki "ölü zamanları" değerlendirin. Bunlardan kastımız, iş ve okula gidip gelirken, teneffüs, sıra bekleme gibi durumlardaki boş zamanlardır. Bu zamanları Kur'an, salâvat, dua, istiğfar ve zikirle değerlendirin.

Yanınızda sürekli küçük ebatlı bir Kur'an veya bir evrad kitabı taşıyın. Boş zamanlarda birkaç sayfa bile okusanız kârdır.

Kur'an okumasını bilmeseniz bile, ezberinizde olan sûreleri defalarca okumanız büyük sevaptır.

Bu on gecede daha az uykuyla idare edin ve uykunuzu kaçırarak çay, kahve gibi içecekleri daha çok tüketin.

On günün tümünde oruçlu olamadıysanız fırsat bulduğunuz gün Cuma'ya denk gelse bile yine oruç tutun. Çünkü başka günlerde tutmaya imkânı olduğu hâlde Cuma günü tutmak mekruhtur. Öyle bile olsa mekruh, sevabından biraz eksilir demektir. Yoksa hiç tutmayan zaten hiç sevap kazanmamış olur.

Zaman kazanmak için bayramlık ve kurbanlık alışverişini önceden yapmaya çalışın.

EFE YİĞİT

EfeYigit@Tr724.com

AFP

Qarabağ futbol komandası tarix yazdı

DEVLER LİGİ olarak da tanımlanan dünyanın en prestijli uluslararası kulüp turnuvası olan Şampiyonlar Ligi'nde bu yıl ilk kez bir Azerbaycan takımı mücadele edecek. Bu takım Karabağ FK. Şampiyonlar Ligi'nde gruplara kalmak için son engel olan FC Kopenhag takımını sahasında 1-0 yenen Karabağ FK, deplasmanda rakibine 2-1 yenilmesine rağmen deplasmanda attığı golün avantajıyla adını Şampiyonlar Ligi'nde mücadele edecek 32 takım arasına yazdırdı. Daha önce de UEFA Avrupa Ligi gruplarında mücadele eden ilk Azeri takımı olan Karabağ FK'nın hüznü ve acı dolu bir hikâyesi var.

ERMENİLER İŞGAL ETTİĞİ YIL GELEN ŞAMPİYONLUK

Kuruluş tarihi 1951 olan Karabağ FK'nın kaderinin değiştiği yıl 1993'tür. Ağdam şehrinin takımı olan Karabağ FK maçlarını İmaret Stadi'nda oynuyordu. SSCB dağılmasıyla Azerbaycan bağımsızlığına kavuşurken, kurulan ligde Karabağ FK da yer aldı.

1992-93 sezonuna fırtına gibi başlayan Karabağ'ın kaderi 1993'te Ermeniler'in Karabağ'ı işgal etmesiyle değişti. Bir yandan Ermeniler şehri adım adım işgal ediyor, diğer yandan Karabağ FK ligde adım adım şampiyonluğa yaklaşıyordu. Sezonun bitimine 2 hafta kala Bakü'de oynadığı maçta şampiyonluğunu ilan eden Karabağ FK, kalan maçlarını oynamak için yeniden Ağdam'a döndü.

Azerbaycan takımı, sahasında oynadığı iki maçtan sonra kupa finali için Bakü'ye gittiği sırada, Ermeniler Ağdam şehrini işgal ederek İmaret stadını yerle bir ederler. Ancak Karabağ FK oyuncuları buna rağmen final maçına çıkıp kupayı kazanırlar. Maç sonunda oyuncuların bir kısmı çatışmaların yaşandığı Ağdam'a ailelerinin yanına döner, bazıları ise askere yazılır. Yaşanan tüm bu sıkıntılara rağmen Karabağ FK pes etmeyip, ligde mücadele etmeye devam eder. Stadi yıkıldığı için maçlarını Azerbaycan'ın doğu şe-

Gurbanov yönetiminde 21 yıl aradan sonra 2013-14 sezonunda ligi şampiyon olarak tamamlayan Karabağ FK, 4 yıl üst üste bu başarıyı tekrar etti. Ligdeki başarısını kupaya da taşıyan Karabağ FK son 3 yıldır Azerbaycan Kupası'nı kimseye kaptırmadı.

hirlerinde oynamaya başlar. Bir anlamda Ağdam şehrinin takımı artık 'sürgün takım' hâline gelir.

2001'DE AZERSUN ŞİRKETİ TAKIMI SATIN ALDI

Karabağ FK'nın ekonomik yönden rahatlama 2001 yılında tarım ürünleri ticareti ve inşaat sektörlerinde pek çok işletmeye sahip olan Azersun şirketinin takıma sponsor olmasıyla başladı. Göçebe bir şekilde maçlarını değişik şehirlerde oynayan Karabağ FK, bu tarihten sonra Bakü'ye yerleşti. Yeni adresi Azerbaycan Milli Takımı'nın da maçlarını yaptığı Tefik Behramov Stadı'ydı. Taraftarın Karabağ FK'nın maçlarına gelebilmesi için Bakü - Ağdam arasında otobüs seferleri kondu. Azersun şirketi, yıkılan İmaret Stadı'nın yerine Ağdam şehrine yeni bir stat inşa etti ancak takım Ermeni keskin nişancılara hedef olmamak için maçlarını Bakü'de oynamaya devam etti. Şirket, 2015'te Karabağ FK için Bakü'de 5 bin 800 kapasiteli modern Azersun Arena'yı inşa etmeye karar verdi. 9 ay gibi kısa sürede biten Azersun Arena, Karabağ FK'nın şu anda sadece lig maçlarına ev sahipliği yapıyor. Avrupa kupalarındaki maçlarını ise 31 bin kapasiteli Tefik Behramov Stadı'nda oynamaya devam ediyor.

İlk şampiyonluğunu 1992-93 sezonunda yaşayan Karabağ FK'nın gelişiminde tanınmış bir ismin de büyük rolü oldu. Bu isim Türk futboluna Beşiktaş altyapısının başındayken Metin Tekin, Feyyaz Uçar, Ali Gültiken ve Sergen Yalçın gibi sayısız yetenekler kazandıran Serpil Hamdi Tüzün. 2004'te 1 yıl Kara-

bağ FK'yı çalıştıran Tüzün, takıma yetenekli Azeri gençleri kazandırmayı başardı.

GURBAN GURBANOV'UN 'SİHİRLİ DEĞNEĞİ'

Azerbaycan formasını 65 maçta giyip attığı 13 golle milli takım tarihinin en golcü ismi olan Gurban Gurbanov'un 2008'te Karabağ FK'yı çalıştırmaya başlamasıyla takım giderek farklı bir kimliğe bürünmeye başladı. Gurbanov yönetiminde 21 yıl aradan sonra 2013-14 sezonunda ligi şampiyon olarak tamamlayan Karabağ FK, 4 yıl üst üste bu başarıyı tekrar etti. Ligdeki başarısını kupaya da taşıyan Karabağ FK son 3 yıldır Azerbaycan Kupası'nı kimseye kaptırmadı.

Şampiyonlar Ligi'nin bu yeni takımı, tıpkı Barcelona'nın sloganında dediği gibi 'bir kulüpten daha fazlası'. İşgal edilmiş bir bölgenin takımı olarak ülkenin her yerinden destek görüyor. İsminden dolayı Karabağ meselesini uluslararası arenaya taşımada öncülük yapıyor. Şimdiden, bu yıl Karabağ FK ile oynayacak takımların ülkelerinde, bu konuya ilgi doğacağını kestirmek güç değil.

Azerbaycan'ın Şampiyonlar Ligi'nde mücadele edecek ilk takımı unvanını da elde eden Karabağ FK'nın mütevazı bir kadrosu bulunuyor. Toplam piyasa değeri 12 milyon Euro olan Karabağ FK'da toplam 8 yabancı oyuncu var. Şampiyonlar Ligi'nde mücadele edecek 32 takım arasında maddi değeri en az olan takım.

Şimdi e-gazete zamanı!

HEMEN ŞİMDİ ABONE OLUN, GERÇEKLERDEN HABERİNİZ OLSUN!

ABONELİK İÇİN TIKLAYIN

KILOLUYUM DİYORSANIZ

Bu sokağa girmeyin!

DÜNYADAKİ EN DAR sokaklar Almanya'nın eski yerleşim yerlerinden biri olan Reutlingen'de bulunuyor. Spreuerhofstraße sokağında kilolu olanlar geçemiyor. Sokağın en dar noktası 31 santimetre, en geniş noktası ise 40 santimetre. Sadece 3.8 metre uzunluğundaki sokak belediye arazisi üzerinde. Sokaktan geçebilmek için 2 duvar arasında sıkışmak zorundasınız. Dünyanın birçok ülkesinden sayısız turist gelmesine rağmen, ziyaretçiler bu daracık sokakta sıkışma tehlikesinden dolayı girmek istemiyor. Bu riski göze alanlar ise sokağın bir bölümünden geçebilmek için eğilip bükülmek zorunda.

Sokak, 1727 yılında inşa edildi. 2007 yılında ise dünyanın en dar sokağı olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi. Sokaktaki yarı ahşap ev yana doğru yatmaya başlamış, yetkililer evin daha fazla yatarsa insanların bu sokağı kullanamayacağından ve bu rekoru kaybedeceklerinden korkuyor.

KÜNYE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

HABER DİREKTÖRÜ

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com
Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

TASARIM

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com
Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

SOSYAL MEDYA EDİTÖRÜ

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İMTİYAZ SAHİBİ TEMSİLCİSİ VE HUKUK DANIŞMANI

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

REKLAM

info@Tr724.com
E-GAZETE | Egazete@Tr724.com

egazete.Tr724.com

www.Tr724.com

irtibat@Tr724.com

@Tr724com

/Tr724com